

Fóia acést'a ese in tótu joi-a, — dar
prenumeratiunile se primescu in tóte dílele.

Pretiuu pentru Austria pe anu 6 fl. v. a. pe $\frac{1}{2}$ de anu
3 fl. pe trei lune 1 fl. 50. cr.; pentru alte tieri: pe anu
7 fl. 20 cr. pe $\frac{1}{2}$ de anu 3 fl. 60 cr. pe trei lune 1 fl. 80 cr.

Tóte siodiunile si bani de prenumeratiune
sunt de a transmite la Redactiune:
Strat'a lui Leopoldu Nr. 33.

Pasagiulu romanu in Bucuresci.

Juni onesti, plini de sfiela,
Ce provinci'a lasati
Si veniti in Capitala,
In Pasagiu ve asiediati.
Ací e, precum d'fca unii,
Mititelulu Bucuresci:
Carturarii si nebuunii
In Pasagiu i intelnesci!
Ingraditu ca o cetate,
Elu ascunde 'n sinulu seu
Totu ce e 'n societate
Mai ciapcânu, mai natareu;
Cartofori aci s'aduna
C'o multime de misiei,
A caroru démna cununa
O facu doi zarafi ovrei.
Comitete medicale
Unde fierbu, ca in cazanu,
Sciintiele radicale
D'a duce ból'a unu anu;
De acilea se pornesce
Catra némulu doctorescu,
Si apoi o respandesce
Mestesiugulu spitierescu.
Ómeni fara meseria,
Ce traiescu ca unu avutu:
De unde? Domnulu i scie...
Si paragrafulu sciutu!
Usurari ce te 'mprumuta:
Unu crescinu si unu Ovrei,
Ce ti ceru suta la suta
Si-ti raspunde: *déca vrei!*
Prima-done *assolute*
Din teatrulu romanescu,
Si urite si placute,
Ce mereu se gálcevescu.
Comedia, farsa, drama,

Jóca totu ceea ce vrei;
Ér amanti, fara de téma,
Au d'odata doi séu trei.
Gazetari plini de sciintia,
Ce tamáo pe cei mari,
Carii n'au nici o credintia
Si facu tigrii din magari!
Liberali cu nume mare,
Ce treceau republicani:
Eri se 'nchinau la cutare,
Adi la altulu... pentru bani
Fanforoni fara rusine:
Candu l'e frigu tremura 'n fracu
Candu e caldu, candu este bine,
Dóue haine vedi ca 'mbracu,
Si galanti scosi din cutia,
Fara banu in posunaru;
Hainele pe datoría,
Ér de plata n'au habaru!
O multime de sirene,
Ce te-atragu in latulu loro,
Pana ce te smulgu de pene
Si in urma apoi sboru.
Vr'o trei, patru fetisióre,
Ce marsiande se numescu;
Diu'a nu se vedu de sóre,
Nóptea pe draculu gonescu.
Casa 'nchise cu perdele,
Ce ascundu la trecatori
Nisce mese mititele,
Unde stau adesea-ori
Câti-va ómeni, fara minte,
Si averea-si cheltuescu:
Unde fii pe parinte
Intr'o nópte-lu-saracescu.
Amploiati, care nu scie
Unu condeiu a mânui;

Amploiatu numai sê fia,
Léfa numai a primí!
Unulu scrie pasaresce,
Vrêndu se fia radicalu;
Altulu ér se poreclesce
Poporanu. Nationalu...
Tutungii dintre raele,
Cei de 'ntâi in Bucuresci...
Ceri tutunuri de boccele,
Si-ti dau tutunu de Gaesci!
Birturi éra insemnate,
Si grecesci si frantiosesci.
Unde tóte sunt stricate,
Si dai bani de te spetesci
Cofetari cu consciintia,
Carii sunt si camatari
Chiliperi cu cunoscentia...
Câte capete sunt mari!
Fotografi, care te scóte
Cu tre i ochi si unu picioru;
Magasii ce vêndu de tóte...
Cu unu pretiuspaiméntatoriu!
Unu tunelu, cu vinu si bere,
Unde beau neincetatu,
Se imbéta in tacere,
Se cêrta, apoi se batu!
Actori din teatrulu mare,
Ne platiti pe patru luni,
Cu sperantia la schimbare
Si la ómenii cei buni.
Orgi multime discordate,
Plesnitori ce te asurdiescu,
Serenage minunate
Care facu concertu dracescu!
Negustori de bacania,
Ce-au venitu de-doi, trei ani,
Adi au case si mosía

Si tramitu la Vien'a bani!
Coaffiori cu nume mare,
Dar talente, vai-de omu!
Candu te tunde, fie-care
To ciontesce ca p'unu pomu!
Croitori, croitorese,

De barbati si de femei,
Ce din stofele alese
La optu coti ti-fura trei!...
Juni onesti, plini de sfiela,
Ce provinci'a lasati
Si veniti in capitala,

In pasagiu ve asiedati
Aci e, precum dîcu unii,
Mititelulu Bucurescii:
Carturarii si nebunii
In Pasagiu i intelnesci!
I. C. Fundescu.

Scrisorile lui Pacala cãtra Tandala.

Frate de cruce!

Am totu audîtu si de la unulu si de la altulu, ba inca am si cetitu din multe carti cã: „nimicu nu este nou pe sub sãre! cã: „tõte sunt numai vechiture si imbracate acusi intr'o forma, acusi in alta:“ si in fine cã: „nu este ideia, care sã nu fia espresa vre odata!“

Eu am si creditu aceste si unde vinea vorba despre „ceva nou,“ eu totu-de-una dîceam, cã mica nu e nou.

Precum inse tõte sunt treacãtorie, asiã si convingerea mea — ca a multoru romani mari — a inceputu a perde din valõre. Credeam si nu credeam!

Asiã candu audîam si vedeam cu ochii nedreptãtile *fratiloru* magiari, cum voiescu sã ne despoie de cele mai sacre drepturi, — me superam si dîceam in mine „asta totu-si e o nouate, ce nu se mai aude nicairi in lume;“ — dar totusi nu mi se impariã asiã de nou.

Sãu candu vedeam, cã unii Romani, cari odata erau fal'a natiunii, mai tardiu amutîra si tacura, lucrãndu pentru interesulu loru personalu, — atunci suspinam si dîceam, cã asta inca ar fi nõua, deca n'ar fi — vechia

Cu unu cuventu, tõte esperintiele mele din urma me silira a crede, cã nu este nimicu nou pe sub sãre.

Inse acum vedu cã m'am insielatu, vedu cã acele nu sunt adeverate, — sunt lucruri nõue!

Da, sunt idei nõue!

Ce? Tu dõra cugeti, cã facu alusiune la Giga, care a dîsu in dieta mai adauned, cã: „cine voiesce mai multu, decãtu cãtu voiesce elu, — acel'a sã iãsa din tiãra!“ — Te insieli. Acea nu a fostu

nouetate. Unu deputatu din Transilvani'a alesu cu dõe voturi si unu redactoru, cu o fõia subventionata de straini — ca Giga, are datorintã sã faca si sã dîca lucruri de acele.

Ce va fi dara acea nouate? me vei intrebã si eu ti si spunu.

Acea nouate

Dar nu sciu, me temu sã-ti descoperu.

Totu atãt'a!

Acea nouate e unica in felulu sãu! Nu se põte asemonã nici cu unu lucru, nici cu o ideia descoperita pana acuma!

Asculta numai si te mira!

Ai audîtu, frate de cruce, cã din mult'a bunavointia si dragoste a ministeriului de culte apare in Buda o fõia romana pentru iove iatori, tradusa in limbagiu dualisticu, ce numai cu traducatoriu luntielege, dar altu romanu nu.

Deputatii nostri s'au si rogatu frumosu de innaltulu ministeriu, sã nu ne mai fericisca cu acestu daru; inse ministeriulu a dîsu, cã elu ne iubescẽ dia adanculu animei sale, si nu põte sã nu ni deie si in viitoriu acẽsta fõia.

Apoi mai dîca cine va, cã nu sunt idei nõue. Au nu este ideia nõua de la guvernulu acea, ca sã ni deie cu sil'a daruri cari noi nu le cerem, — si sã nu ni deie ceea ce cerem?

De acuma sum convinsu, cã sunt multu lucruri si idei nõue, inse nu sunt descoperite, nu le cunõscem!

Cãtu mai curendu ti-voiu scrie — põte despre o alta ideia descoperita, si pana atunci remanu alu teu frate de cruce

Pacala.

Din tiãra tocanariloru.

O dî dorita, de multu acceptata se ivi a supra nõstra in diu'a de 8. Fauru, a. c. ! O dî imbucurãtoria, plina de pleceri placute! O dî, in care cu despectu trebuie sã privim la trecutu, infatiosãndu-se in anitele nõstre presentulu, si venitoriulu cu radiile spãrantiei, dimpreuna cu imitarea fantasmelor imense natiunale!

Dauna, cã nu am fostu pictoru, sã fiu potutu fotografã pre cinstiitii tocanari, pre bravii anteluptatori ai romanismului, cari sideau in giurulu mesei, in congregatiunea marcala tienuta in 8. Fauru, a. c. in fati'a presiedintiloru, cã-ci erau 3. — „Dolmanulu“ absentã.

Congregatiunea tocanõsa s'a deschisu la 10.

õre a. m.; cuventulu de deschidere fu rostitu in limb'a cea sonõra? !!!

Alu doilea presiedinte asisderea cuventã in limbagiulu seu veteranu, dechiarãndu in numele coadunãtiloru, parerea de reu, cã „Dolmanulu“ nu põte participã in adunare. Durere, durere din tõte szegelotyurile. —

Alu 3-a presiedinte, ca celu mai inocentiu dintre toti, binecuventã membrii coadunati, erasi in limb'a cea sonõra, culta, si diplomatica? !!!

O! iubita trinitate a romanismului! —

Dupa aceste se'ncepura pertraptãrile, totu s'a pertraptatu, si s'a pertraptutu, decisiunea in genere despre tõte a fostu: „õrvendetes tudomásul vétetik“ (placa-ve dara!) . . .

Presiedintii sub decursulu pertraptãriloru, nu

se potura unî in principii, dar 'acuma, catra fine totusi se'ntielegiu, câ-ci vorbira in trialismu, toti de odata.

Mai strigaramu cu totii inca unu „Éljen,“ si ne-amu luat catrafusele care in catro. —

Bucuri'a nôstra, câ potemu scapá dintre parietii sciintieloru, câ-ci tocmai trebuia sê ne gatimula balulu care s'a arangiatu in aceea-si séra in interesulu „olvaso egyletuluj.“ Ne gatiramu minunatu!

Erá sér'a la 8 óre. Sal'a, destinata pentru jocu decorata minunatu! Lampele si-reversau radiele lucitório, ca nescari stertiuri. — Banderiulu brunetiloru stá gata spre dispusetiune.

Accentele dulci a violinei ne electrisara picioarele, si erupsera intr'unu „ciardasiu.“ — Eu inse am pausatu, câ nu m'a cerutu nime la jocu; apoi nici nu sciu altu ceva sari, decatu „turca si cimpoile. In tiér'a nôstra civilisata ale nu se jóca. Cu multu e mai nobilu „lassú magyar.“ —

Ce facu stimatele dame? apoi ce sê si faca, decátu sê jóce, si in conversare sê urmedio eroiloru dilei mai susu amintiti. Asié a si facutu: a jucatu pana deminéti'a, si a vorbitu multe frumóse, in limb'a nemesiloru diplomatici, pana ce s'a facutu d'alba diua.

Din contra noi intr'unu timpu, insufletiti de spiritulu timpului, séu mai bine a vinului, pareá, câ suntemu urmatorii veteranului literaturéi nôstre, marelui Eliade; ér' dupa ce a evaporatu spiritulu, castigatu in momintele acelea fericite, amu fostu cu totii érași in statulu quo.

O! fratiloru tocanari! si stimate porumbrele! Candu ne vomu otielu si noi odata pepturile, cu firmitatea perseverantiei? candu va ardo si in venele nôstre sacrulu focu alu romanismului? Dóra siohanu siohanita! pentru câ „Quo semel imbuta recens servabit, odorem testa diu.“ —

Sfederulu.

Anunciu.

Prin acést'a se aduce la cunoscinti'a onoratului publicu, câ cei 84 fl. v. a. — ce au remasu ca venitu curatu de la balulu romanescu din Temisiór'a tienutu la anulu Domnului 1864. — de anu ver'a nu se afla mai multu la dlu V. Petroviciu „Scaice Nru 2.“ ci la dlu St. Adamu. (Si de ce nu in óresicareva institutu de pastrare spre fructificare? Unu cetitoriu.)

D. Scaiece din Temisiór'a nu se afla inca indemnatu, a reintórce respectiviloru banii, ce i-a incassatu, pentru *faiertat'a, casina romana* infientianda. (N'aveti judecia?! Culeg.)

Banii incassati din Temisiór'a pe sém'a monumentului pentru nemuritoriulu Buteanu, si acum sunt in manile dlui Scaiece. (De ce nu-i ceru respectivii indereptu? Unu cetitoriu.)

TANDA si MANDA.

T. Mei Mando!

M. Ce?

T. Haid, sê conferimu si noi pentru infintiarea unui teatru natiunalu romanescu!

M. Nu potu.

T. Pentru ce?

M. Pentru câ sum in contra acestei idei.

T. Din ce cauza?

M. Din caus'a aceea, câ mai antâiu avemu sê infintiâmu scóle poporale.

(Peste dóua díle Tanda éra-si se intelnescé cu Manda, si atunce infra urmatoriulu dialogu :)

T. Mei Mando!

M. Ce?

T. Haid sê contribuimu si noi pentru infintiarea scóleloru poporale!

M. Eu nu sum de parerea ta.

T. Pentru ce?

M. Pentru câ noi avemu mai mare necesitate de o academiá de drepturi.

(Peste trei díle Tanda éra-si convine cu Manda, si atunce dinsi vorbescu aceste :)

T. Frate Mando!

M. Dóra éra-si ai ce-va propunere?

T. Am da, si speru, câ cu ocaziunea acést'a nici tu nu vei contradice.

M. Sê te audiu dara ce vrei?

T. Vreu sê te rogu sê subscrí si tu o suma óre-care pentru intemeierea unei academií de drepturi.

M. Nu potu.

T. Pentru ce?

M. Pentru câ eu nu me multiamescu cu academiá, ci dorescu universitate.

(Peste cinci díle éra-si convinu, si in urma resultatulu este acél'a câ Manda nu subserie nici pentru teatru, nici pentru scóle poporale, nici pentru academiá, nici pentru universitate. Fiat aplicatio!)

Literariu.

Motto : Sutor ne ultra crepidam.

Tocmai acum a iesitu din — Werkstatulu dlui Scaice din Temisiór'a unu opu nou noutiu, intitulatu „Memorandulu meu“ séu „Votulu meu de neincredere celoru ce m'au publicatu prin „Gur'a Satului.“ Opu acést'a merita tóta atentiunea, si in celu mai strinsu intielesu alu cuventului, potemu díce, câ e demnu maistorului seu, câ-ci dupa cum díce ném-tiulu : „Er schreibt ein stiefel z'amm.“ Manuscriptulu se pestréza in spiritus, pe sém'a museului casinei romane infientiatu sê fia fósté.

Un'a invidiéza pe alt'a.

1. *Servitorea.* Éta sunt cinci óre! Trebuie sê me scolu. Ce bine e de bucatarésa, ea mai póte inca dormi o óra intréga!

2. *Bucatarés'a.* Siese óre! Ferice de tine féta de casa, tu mai poti inca dormi o óra!

3. *Fét'a de casa.* Éta trecura siepte óre! De ce nu-su si eu guvernanta, asiu mai poté inca dormi?!

4. *Cuvernant'a.* Deja optu óre! Ah, sórte cruda, cum nu m'ai facutu pe mine o dómna!

5. *Dómn'a.* Nóue óre! Trebuie sê me scolu sê vedu ce face copilasiulu meu!

6. *Doic'a.* Diece óre! Ce-nu pasa! Vouu dormi pana la miédia-di. Dómn'a nu va cutéza sê-mi dica nici o vorba rea, cá-oi scé bine, cá atunci copilas ulu ei va deveni bolnavu. Nime n'are viétia. ea doic'a!

Proprietariu, redactoru respundiatoriu si editoru: Iosifu Vulcanu.

Cu tipariulu lui Alexandru Kocsi in Pest'a. Piat'i'a Pesciloru Nr. 9.